

05 Eesti Õpetajate Liidu
täienduskursused 1.—13. aug. 1938. a. Tartus.

Teated nr. 3.

Kursuste edaspidine töökava.

II KURSUS 1939. A.

Üldloenguid kasvatusteaduse alalt:

Õppimise psühholoogia.

Ühiskondlik kasvatus.

Õppetunni üldmetoodika ja töökava probleeme.

Klassijuhataja-tunnid.

Keskustelu-teemad: Kodu, kool ja ühiskond.

Valitav aine: Soome keel.

I rühm: humanitaarained.

Eesti keele metoodika ja näitetunde.

Laulmisõpetus ja näitetunde.

II rühm: reaalsained.

Loodusõpetuse bioloogiline osa ühes näitetundidega.

Õpikäigud.

Joonistamine seoses loodusõpetusega.

III rühm: algõpetus.

Üldõpetuse teemade käsitlemist liitklassides (ühes näitetundidega).

23-134-6.

petajate täiendusinstituut

Matemaatika üldõpetus.

Käsitöö algõpetus.

Võimlemine ja mängud algõpetuses.

IV rühm: käsitöö.

Naiskäsitöö: V ja VI klassi kursust.

Meeskäsitöö: 5 uut tööliiki.

Eesti keel.

V rühm: inglise keel.

Inglise keeles edasijõudnute ja kordusrühm.

Võimlemine.

III KURSUS 1940. A.

Üldloenguid kasvatusteadusest:

Raskesti kasvatatavad ja õpetatavad lapsed.

Pedagoogika ajaloo 19. ja 20. sajandil.

Keskustelu-teemad:

Koolikord, õpetaja autoriteet, karistused.

Valitav aine:

Soome keel.

I rühm:

Ajalugu ja kodanikuõpetus ühes näitetundidega.

Joonistamine.

II rühm:

Matemaatika meetodika ühes näitetundidega.

Maateaduse meetodika ühes näitetundidega.

Eesti keel.

Võimlemine.

III rühm:

Eesti keel ja laste-kirjandus.

Laulmine algõpetuses.

Usuõpetus algõpetuses.

Näitetunde.

IV rühm:

Naiskäsitöö: V ja VI kl. kursuse jätkamine.

Meeskäsitöö: 5 uut tööliiki.

V rühm:

Inglise keel.

Võimlemine.

Ülaltoodud kavas võib tulla üksikuid muudatusi, kuid üldjoontes on kava enam-vähem kindel.

1938. a. kursustest osavõtjail on eesõigus töö jätkamiseks järgnevail kursustel.

Teemasid iseseisvaks tööks I ja II kursuse vahel.

1. Alljärgnevaist teemadest tuleb igal kursuslasel valida vähemalt kaks teemat, — üks kasvatuspsühholoogia alalt, teine — oma rühma töö alalt (inglise keeles edasijõudnute rühma pääsemiseks kohuslik töö).
Peale selle võib valida ka tööd täiesti vabal ainel.
2. Lähemad tööjuhatused ühes tarviliku kirjanduse loendiga saadetakse kursuslastele kätte 10. septembriks s. a. kursuste „Teade-tes“ nr. 4.
3. Töö sooritamise ajal on kursuslasil õigus pöörduda vastavate lektorite (nimed teemade all) ja kursuste juhataja poole täien-

davate selgituste saamiseks. Lektorite aadressid antakse „Teadetes“ nr. 4.

4. Valmis tööd saadetakse kas E. Õ. Liidu büroosse või vastavale lektorile hiljemalt 15. maiks 1939. a.

I TEEMA:

Kasvatuspühholoogia alalt:

1. Kirjeldada esimesi muljeid 10—15 uue õpilase kohta ja võrrelda neid kooliaasta jooksul ilmnunud isiksuse omadustega.
2. Kuidas mina käsitlesin ühe halva õpilase käitumisprobleeme.

E. Bakis.

3. Selgitada õpilaste suhtumist koolis tarvitatavale karistustele (vähemalt ühes klassis).
4. Selgitada õppeainete meeldivust ja mitte-meeldivust (vähemalt ühes klassis).
- + 5. Korraldada katse õpilaste omavahelise ühiskondliku järjekorra kindlaksmääramiseks ja võrrelda seda õpetajate poolt ette võetava järjestusega (vähemalt ühes klassis).

A. Elango.

6. Eesti koolides rakendatava individuaalse tööviisi põhijooni.
7. Dalton-, winnetka- ja jena-plaani võrdlus.
8. Eesti koolikirjandus õpilaste isetegevuse, eriti aga õpetuse individualiseerimise seisukohalt (võimaluse korral võrrelda Soome koolikirjandusega).
9. Minu katseid ja kogemusi individuaalse tööviisi teostamisel.

10. Minu rühmatöö praktikast.

11. Psühholoogilised vaatlused ühes klassis.
12. Intelligentsuse-testi ja õpetaja hinnangu võrdlus õpilase tähelepanu, mõtteselguse ja kombineerimisvõime kohta (M. Koskeniemi-Joh. Käisi testi alusel; test on saadaval „Töökoolis“).
13. Vähemalt 3 õppejutu protokoll ühes õpilase väljenduste analüüsiga.

Joh. Käis.

B. Rea.

II TEEMA:

I rühmale:

Eesti kirjanduse alalt:

1. Lühijutu üksikasjalik käsitus algkoolis.
Käsiteldav lühijutt jääb õpetaja enda valida.
2. Missugused A. H. Tammsaare ja A. Mälgu teosed sobivad kas tervikuna või osaliselt koolilektüüriks.
Teoste loetelu ühes nende kasvatuslike ja kirjanduslike väärtuste esiletõstmisega.

K. Mikkla.

Keeleõpetuse alalt:

1. Minu ameti- (kodu-) koha hääliku- ja vormiõpilisi erinevusi kirja- ja ühiskeelest.
2. Kokku- ja lahkukirjutamise õpetuse ulatus algkoolis.
3. Sõnade järjekord ja lauseehitus õpilaste iseseisvais kirjandeis (arvestada vähemalt 100 kirjandit 4.—6. klassi ulatuses; kirjandid tuleb lisandada uurimusele).

H. Rajamaa.

4. Kirjavigade uurimine („Kooliuuenduslases“ 1938 — nr. 10 avaldatud kava alusel).
5. Õpilaste lugemiskiirus ja andekus (ka III rühmale).
6. Lugemistakistusi minu klassi õpilastel (ka III rühmale). **Joh. Käis.**

II rühmale:

1. Füüsika-katsete korraldus minu koolis. **E. Kilkson, J. Lang.**
2. Meie kooli aed ja tema asutamislugu. **H. Kõiva.**

III rühmale:

1. Üldõpetuse probleem eestikeelses pedag. kirjanduses.
2. Minu töökava üldõpetusena.
3. Õpilaste lugemiskiirus ja andekus.
4. Lugemistakistusi minu klassi õpilastel. **Joh. Käis.**
5. Vähemalt kahe üldõpetusliku teema üksikasjalik käsitus ühes õppejutu protokolliga ja 2—3 õpilase töödega.

V. Ordlik, O. Rootsi. (Tunõn).

IV rühmale:

1. Tikandite käsitlemine algkooli III ja IV klassis.
2. Tegeliku tööna võiksid õpetajad valmistada põlle, lina, liniku või mõne muu eseme — igaüks oma soovi kohaselt. **L. Päril.**
3. Tähelepanekuid, esinevaid raskusi ja nende lahendamise võimalusi algkooli poeglaste tööõpetuses.

4. Millist uudsust saavutasin läbivõetud tööliikide alal õppeaasta vältel.

H. Vammus.

V rühmale (edasijõudnud):

1. Sõnavara. Aktiivse sõnavara omandamine vähemalt 1500 sõna ulatuses (mag. J. Silveti „Inglise keele põhisõnavara“). Lugemissõnavara laiendamine vähemalt 3000 sõnani. Kohusliku lektüürina tuleb kursustel läbi töötada: G. Eliot, The Mill on the Floss („Loodus“); R. L. Stevenson, Treasure Island („E. Kirj. Selts“); Ch. Dickens, David Copperfield's Childhood („Kool“).
2. Grammatika. Keeleõpetuse elementaarkursus; verbi morfologia ja süntaks üksikasjalisemas käsitluses (K. Bruus, Inglise keele grammatika, §§ 4—84).
3. Foneetika. Lihtsamate tekstide transkribeerimine häälikkirjas. Harjutusmaterjalina on soovitatud: 1) W. Ripman, A First English Book, Phonetic Section; 2) D. Jones, Phonetic Readings in English; C. Winter, Heidelberg.

Kirjalik vastuvõtueksam 1939. a.: a) ette loetud jutustuse parafras; b) tõlge eesti keelest inglise keelde; c) sõnavaratest (sõnatõlkeid inglise keelest eesti keelde); e) antud teksti foneetiline transkriptsioon.

J. Estam, J. Silvet.

Kirjandust loengutel käsitletud küsimuste
kohta.

Kasvatuspühholoogia ja peda-
googika:

- K. Lellep. Individuaalpsühholoogilisi kasvatuse
probleeme.
R. Woodworth. Psühholoogilisi eluküsimusi.
„Noor-Eesti“.
K. Holzmeier. Alateadvus ja psühhoanalüüs.
„Elav Teadus“ nr. 31.
A. Elango. Lapsepõlv ja iseloom. „Elav Teadus“
nr. 19.
Joh. Käis. Isetegevus ja individuaalne tööviis.
„Töökool“ 1935.
W. A. Lay. Eksperimentaalne pedagogika.
„Odamees“ 1924.
J. Hollo. Kasvatuse teooria. „Töökool“ 1936.
J. Hollo. Kasvatuse maailm. „Töökool“ 1936.
E. Ahlman. Kasvatuseeldused, kasvatuseviisid ja
kasvatuse-eesmärgid. „Kasvatus“ nr. 6 —
1937.
A. Elango. Jooni 12—15-aastaste noorte hinge-
elust. „Kasvatus“ nr. 8 — 1937.
M. Koskenniemi. Psühholoogiline diagnostika
kasvatustöö teenistuses. „Kasvatus“ nr. 4 —
1938.
R. Dottrens. Vabadus ja individualiseeritud õpe-
tus. „Kooliüendusslane“ nr. 1, 2 ja 3 — 1938.
Joh. Käis. Kooliüendustöö isiksuse arenda-
mise ja kasvatuse teenistuses. „Kasvatus“
nr. 1 ja 2 — 1938.

Joh. Käis. Uue kooli sihid ja teed. „Eesti Kool“
nr. 9 — 1935.

A. Koort. J. Dewey pedagogika aluseid. „Eesti
Kool“ nr. 5 ja 6 — 1935.

Individuaalse tööviisi rakendu-
sest.

Joh. Käis. Isetegevus ja individuaalne tööviis.
„Töökool“ (samas ka võõrkeelse kirjan-
duse loend).

Joh. Käis. Individuaalne tööviis. „Kooliüen-
duse päevaküsimusi“ 1930. „Töökool“.

Uusi teid algõpetuses. III, 1. ja 2. osa (3. ja 4.
õppeaasta töö).

Uusi teid algõpetuses. IV, 7 osa (1. osa — ema-
keel, 2. osa — matemaatika, 3. osa — usu-
õpetus, ajalugu ja kodanikuõpetus, 4. osa —
füüsika-katsed, 5. osa — maateadus, 6. osa —
laulmisõpetus, 7. osa — joonistamine ja käsi-
töö). „Töökool“.

Joh. Lillmaa. Õigekirjutamisest ja individuaal-
grammatikast. „Kasvatus“ nr. 6 ja 7 — 1937.

B. Rea. Näide indiv. tööviisi rakendusest.
„Kooliüendusslane“ nr. 7 — 1937.

Töönäide ajaloost. „Kooliüendusslane“ nr. 10 —
1937.

A. Näätänen. Uue kooli tööviise. „Kasvatus“
nr. 3 — 1938.

M. Sakk. Individuaalse tööviisi võimalustest
emakeele kirjandite praktikas. „Eesti Kool“
nr. 5 — 1937.

Kirjanduse käsitlesest:

Uusi teid algõpetuses IV, 1. osa.

R. Reiman. Emakeel. „Töökool“.

V. Alttoa. Kirjandus eesti koolis. „Kasvatus“ nr. 1 — 1937.

J. Roos. Kirjandus eesti koolis. Samas.

A. Lint. Lugemise tehnikast. „Kasvatus“ nr. 2 — 1937.

A. Suits. Häälamisest ja selle ravist. Sealsamas.

Üldõpetus:

G. Reial. Üldõpetus... „Pedagoogiline Aastaraamat“ II. „Töökool“. Sealsamas on ka võõrkeelse kirjanduse loend.

Joh. Käis. Keskustuse põhimõtte ja selle teostatamise võimalusi. „Pedagoogiline Aastaraamat“ III. „Töökool“.

Joh. Käis. Uusi teid algõpetuses II jagu, 1. osa (trükk otsas), 2. osa. „Töökool“.

J. Parijõgi jt. Üldõpetus Rakvere seminaris. 1928. „Töökool“.

„Teel teekoolile“ I, II ja VI (võib tellida Joh. Käis'ilt, Tartu, Tähe 77—3, iga anne 1 kr).

„Jõulud, jõulud!“ — „Kasvatus“ nr. 9 — 1937.

„Vabaduspäev“. „Kooliuuenduslane“ nr. 2 — 1938.

J. Rabinovič. Decroly-süsteem. „Kooliuuenduse päevaküsimusi“, 1930. „Töökool“.

Kirjatehnikast ja lugema-õpetamisest.

Joh. Käis. Uusi teid algõpetuses II, 1. osa (trükk otsas) ja 2. osa (trükk lõpukorral).

M. Meos. Kuidas õpetada lugema ja kirjutama.

A. Mölder — T. Ussisoo. Kirjaõpetusest. „Eesti Kool“ nr. 6 — 1935.

Kursuslaste täiendav nimestik.

1. Hänninen, Vilho —
Soomest	20. Tikk, Lilli
2. Koivolehto, Suoma —
Soomest	21. Trees, Harald
3. Tavio, Aino — Helsin-
gist	22. Vaiksalu, Endel
	23. Vardja, Taaniel
	24. Venesaar, Heldur

II rühm.

1. Adams, Salme	1. Ennuvere, Aleksander
2. Eerik, Aleksander	2. Hallop, Leonhard
3. Eerik, Johanna	3. Kaelas, Emilie
4. Jurak, E.	4. Kalda, Ants
5. Koel, Maret	5. Kool, Nikolai
6. Koppel, Richard	6. Kool, Oskar
7. Korodi, Helene	7. Lind, Julius
8. Kuremäe, Eduard	8. Oras, Nikolai
9. Kustavus, Nelly	9. Poorman, Alice
10. Liiv, Arnold	10. Viires, Aliide
11. Luik, Karl	11. Allpere, Juh.
12. Maasik, Osvald	12. Leinas, A.
13. Mallar, Aale	13. Markus, Juh.
14. Ormisson, Elmar	
15. Palgi, Eduard	
16. Puust, Juta	
17. Reiar, M.	
18. Seping, Linda	
14. Tammist, Minna	

III rühm.

1. Hernits, August
2. Hink, Maria
3. Kokla, Elfriede
4. Luksepp, Nikolai
5. Malm, Helmi

6. Miks, Leida
7. Mägi, Aleksei
8. Pedak, Kaarel
9. Poolakese, Liidia
10. Rand, Anna
11. Remmelman, Marta
12. Selter, Helene
13. Tankus, Ella
14. Treufeldt, Hilda
15. Vaher, Juuli
16. Vaher, Marie
17. Venesaar, Monika

IV rühm — naised.

1. Aavik, Elisabet
2. Alver, Julie
3. Anton, Aade
4. Kelt, Hilda
5. Kiima, Allide
6. Kütt, Selma
7. Loothing, Adeele
8. Pedaksoo, Magda
9. Purga, Minna
10. Põldmaa, Milli
11. Randla, Linda

Soomke keele õppijate täiendav nimestik.

* — edasijõudnute rühmast.

1. Aia, Johanna.	10. Ennok, O.
2. Alaots, M.	11. Greinert, M.
3. Almers, A.	12. Hiir, S.
4. Alu, A.	13. Hint, L.
(5. Annus, M.)	14. Hubel, J.
6. Arro, E.	15. Irvet, A.
7. Aruoja, A.	16. Johannes, Š.
8. Audru, H.	17. Jurak, E.
9. End, A.	18. Juuno, U.

12. Talpsep, Age
13. Teras, Johanna

IV rühm — mehed.

1. Lepik, Aug.
2. Logusoo, Paavel
3. Vaas, Teodor
4. Virulane, Oskar

V rühm.

1. Arumaa, Magda
2. Avarsoo, Marie
3. Avasoo, Marta
4. Dobrovolski, Veera
5. Hansen, Leida
6. Hussar, Veronika
7. Karklin, Olümpiada
8. Kees, August
9. Kivilaid, Aadu
10. Kösti, Matilde
11. Lind, August
12. Meesit, Lucie
13. Puudersell, Alma
14. Toomsalu, Oskar
15. Veske, Aliide
16. Laats, Melania

19. Kaalep, A.

*20. Kaasik, L.

21. Kalda, A.

22. Kaldaru, L.

23. Kalmel, R.

24. Karindi, L.

25. Karu, M.

*26. Kiima, A.

27. Kiipsar, M.

28. Kiis, M.

29. Koel, M.

30. Koern, J.

31. Kont, J.

32. Koppel, R.

33. Krull, H.

34. Kull, L.

35. Kurs, E.

36. Kustavus, N.

37. Kõivomägi, A.

38. Kõomägi, H.

39. Käärik, A.

*40. Küppar, E.

41. Laan, A.

42. Lahi, R.

43. Langovits, L.

44. Laugas, E.

45. Laur, I.

46. Lauriste, Ks.

47. Lehtmets, M.

48. Leosk, E.

49. Lepasaar, S.

50. Lind, J.

51. Lodi, A.

52. Lohvart, S.

53. Lääne, M.

54. Maaten, J.

55. Madisson, H.

*56. Mallar, A.

57. Malm, A.

58. Malm, H.

59. Marjak, E.

60. Marvet, V.

61. Merit, H.

62. Mets, A.

63. Miljan, E.

64. Muks, A.

65. Murd, J.

66. Nirk, N.

*67. Nõlvak, G.

68. Oja, L.

69. Ong, I.

70. Otu, H.

71. Paavel, H.

72. Pajo, S.

73. Palmisto, M.

74. Pedak, V.

75. Peemot, R.

76. Peterson, H.

77. Pettai, L.

78. Ploom, H.

79. Podgornõi, E.

80. Poom, M.

81. Puudersell, A.

82. Puidak, V.

83. Purru, A.

84. Puust, J.

85. Pärna, L.

86. Päts, A.

87. Püvi, M.

88. Raidaru, A.

89. Raiküla, A.

90. Rand, A.

91. Randver, M.

92. Reigi, A.

93. Reiman, L.

94. Riipulk, M.

95. Rinne, A.
96. Roomets, A.
97. Roomurm, M.
98. Roots, O.
99. Ruud, Fr.
100. Rätsep, H.
101. Saare, J.
102. Salu, L.
103. Samma, E.
104. Seeger, O.
105. Sibul, E.
106. Siilak, M.
107. Sild, M.
108. Sokk, E.
109. Suvi, M.
110. Siman, Ks.
111. Taba, I.
112. Taba, I.
113. Talfeldt, El.
114. Talfeldt, Em.
115. Tarnaste, H.
116. Teng, A.
117. Tiits, A.
- (118. Tints, A.)
- *119. Toomsalu, A.
- *120. Treiel, H.
121. Tsopp, V.
122. Tubro, H.
123. Tõrva, A.
124. Tõlp, M.
125. Tõlpus, A.
126. Vaga, M.
127. Vahemaa, L.
128. Vaher, I.
129. Vaher, L.
130. Vainola, A.
131. Vainola, E.
132. Vammus, H.
133. Vares, K.
134. Veskus, F.
135. Vilismäe, J.
136. Viljari, H.
137. Vohandu, L.
138. Völma, H.
139. Völma, J.
140. Vähi, E.
141. Värss, S.
142. Üunapuu, L.
143. Allikajaka, A.
- *144. Budkovsky, A.
145. Enelo, P.
- *146. Kala, A.
147. Kallas, E.
148. Kelt, H.
- *149. Koppa, A.
150. Lusik, A.
151. Murruste, J.
152. Rudi, M.
153. Sänn, S.
154. Säärirts, A.
- *155. Uustalu, J.
156. Venda, H.
157. Alver, J.
158. Varik, K.

Kustutatakse kursulaste nimestikust.

1. Aan, Silvia
2. Arula, Helene
3. Eisen, Ferdin.
4. Ellerhein, Aasa
5. Ellerhein, Pärt
6. Helvet, Kristjan
7. Hinnov, Aliis
8. Ilomets, Elli

9. Ilus, Vold.
10. Irval, Aliis
11. Kadak, Aliide
12. Kaja, Aug.
13. Karell, O.
14. Karolin, Ernst
15. Kisand, Karl
16. Kurepalu, Jaan
17. Kuuspalu, Velda
18. Kõivumägi, Aug.
19. Laidoner, Ellen
20. Leet, Salme
21. Levenberg, E.
22. Linnamägi, Ferd.
23. Lupkin, Nik.
24. Mikkor, E.
25. Murumaa, Klarissa
26. Mägist, S.
27. Nurm, K.
28. Oja, Joh.
29. Oja, E.
30. Orgu, L.
31. Prooses, Joh.
32. Raabe, Arvo
33. Ranne, Vanda
34. Reinik, J.
35. Ridalu, J.
36. Rimmel, M.
37. Riismandel, M.
38. Riispapp, V.
39. Seppa, Rud.
40. Siinmaa, I.
41. Soolo, K.
42. Soone, I.
43. Suigusaar, A.
44. Talvi, H.
45. Tamm, Maimu
46. Teesalu, L.
47. Tivik, A.
48. Urbus, A.
49. Urbus, H.
50. Vaim, M.
51. Vihtma, A.
52. Viirand, M.
53. Viirsalu, M.
54. Üsler, I.
55. Ikmelt, E.
56. Kaalep, A.
57. Kadaja, E.
58. Lanno, M.
59. Nurme, N.
60. Piliste, J.
61. Plaana, E.
62. Prima, E.
63. Randma, A.
64. Rüütli, A.
65. Ulpus, A.
66. Valgma, A.
67. Vardja, A.

Kui nimestikus leidub veelgi ebatäpsusi, siis palustakse sellest teatada kirjalikult kursuste büroole.

Rühmade vanemad.

Rühmavanemadena toomisid:

I rühmas: Jaagomann, Albert; Aia, Johanna.

II A rühmas: Anton, Karl.

II B rühmas: Tarnaste, Hans.

K2437
III rühmas: Aidla, Arvo; Anton, Helene.

IV rühmas: Aasa, Armilde; Ant, Ludmilla; Lepik, August.

V A rühmas: Soolepp, Hugo; Otsmaa, Hermann.

V B rühmas: Tánava, Priidu; Puudersell, Jenny.

Toimkonnad.

- 1) *Õppekäikude ja ekskursioonide toimkond*: Voites, J. — juhataja, Põldmaa, K., Jürissaar, V.
- 2) *Meelelahutuse toimkond*: Marvet, V. — toimkonna juhataja, Looga, E., Paumets, T.
- 3) *Lõppkoosviibimise toimkond*: Looga, E. — toimkonna juhataja, Marvet, V., Pärt, A., Virkhaus, L., pr. Kala.

Kuidas tehakse ettekanded kursustasile kättesaadavaks.

Kursuste loengud ja ettekanded avaldatakse (kuni 1. jaan. 1939. a.) osalt täielikult kujul, osalt lühemas kokkuvõttes:

a) „Kasvatuses“,

b) „Kooli uuendustasile“,

c) Koguteoses „E. Õ. L. täienduskursused Tartus 1938. a.“ Koguteos saadetakse kõigile kursustasile hiljemalt 1. dets. s. a. Hind kuni 1 kr.